

хірургічної травми ($22,21 \pm 1,8$ та $33,62 \pm 2,1$ мм/год відповідно). У подальшому ШОЕ знижувалась. Показники загального білірубіну, тимолової проби, активність ферментів (АлАт та α -амілази) і рівень глюкози в крові хворих до операції були в межах норми або на верхній межі норми. Розростання пухлини в більшості випадків призведе до проростання пухлини в шийку сечового міхура, викривлення простатичного відділу сечівника вузлами пухлини, що може відображатися на функції нирок. Про порушення функції нирок свідчить достовірно високий рівень сечовини та креатиніну (рівень сечовини на доопераційному етапі дорівнював $9,34 \pm 0,77$ ммоль/л при верхній межі норми $8,3$ ммоль/л, а рівень креатиніну – $128,28 \pm 8,0$ при нормі в 100 мкмоль/л). Рівень сечовини та креатиніну на післяопераційному етапі недостовірно зменшується, але залишається на високому рівні ($9,05 \pm 0,81$ для сечовини та $127,13 \pm 8,81$ для креатиніну), що може свідчити про ниркову недостатність (більшість пацієнтів була похилого віку). Показники сечовини та креатиніну значно знизилися в динаміці лікування до меж норми. Протромбінний індекс та кількість фібрिनотену А на першому етапі обстеження не виходили за межі норми. На післяопераційному етапі спостерігається достовірне збільшення кількості фібрिनотену А, що перевищувала верхню межу фізіологічної норми ($5,46 \pm 0,28$ при верхній межі 4 г/л). У динаміці лікування спостерігається зниження фібринотену до $2,94 \pm 0,87$ г/л. У хворих спостерігається високий рівень ПСА до операції ($30 \pm 2,79$ нг/мл), значне зниження його рівня після лікування та операції ($6,03 \pm 0,46$ нг/мл) та подальше зниження у більшості хворих в динаміці лікування до нормальних показників. Показники кислої фосфатази на стадії обстеження та доопераційному етапі були у межах норми ($< 6,5$ ОД/л), але змінилися у кількох хворих до високих рівнів, внаслідок чого середній показник становив $6,5 \pm 0,6$ ОД/л. У динаміці лікування у 5 хворих зміна показників кислої фосфатази була значно вища за норму, проте середній показник становив $5,9 \pm 0,83$ ОД/л. Підвищення цього показника засвідчило про наявність у цих хворих метастаз у кістки тазу, які не було виявлено до оперативного лікування. Таким чином, у чоловіків до оперативного втручання підвищується вміст сечовини, креатиніну, простат специфічного антигену, спостерігається зниження гемоглобіну і підвищення лейкоцитів за рахунок збільшення паличкоядерних нейтрофілів. Після операції та лікування спостерігається достовірне зменшення кількості тромбоцитів і лейкоцитів, підвищення показників гемоглобіну і фібринотену А та зменшення показників сечовини, креатиніну і ПСА до меж норми.

Література

1. Гайсенко А.В. Епідеміологія РПЗ в Україні / А.В. Гайсенко // Актуальні питання діагностики та лікування раку передміхурової залози : матеріали наук.-практ.конф., 16-17 жовтня 2009 р., Київ. – С.34–37.

3. Статистика раку в Україні [Електронний ресурс] // Бюлетень Національного канцер-реєстру №10. – 2014-2015. УНИАН. – Режим доступу до ресурсу: <http://obozrevatel.com>.

ВПЛИВ ВНУТРІШНЬОПЛІДНОГО ВВЕДЕННЯ АНТИГЕНА НА ДИНАМІКУ SV4⁺-ЛИМФОЦИТІВ СЕРЕД КЛІТИН ПІДСЛИЗОВОЇ ОСНОВИ НОСОВОЇ ЧАСТИНИ ГЛОТКИ ЩУРІВ В ПОСТНАТАЛЬНОМУ ПЕРІОДІ

Матвейшина Т.М., Носенко Т.В.

Науковий керівник: д.мед.н., проф. Григор'єва О.А.

Запорізький державний медичний університет

Останнім часом все більше набувають значення внутрішньоутробні інфекції, кількість яких постійно зростає. Інфікування плода під час вагітності у випадку виникнення порушень у системі мати-плацента-плід відбувається висхідним на

низхідним шляхами. Внутрішньоутробне антигенне навантаження будь-яким антигеном викликає первинну імунну відповідь, що сприяє розвитку патологічних станів, пов'язаних з вторинним інфікуванням. Екзо- та ендогенні фактори, що впливають на материнський організм під час вагітності, призводять до порушення морфогенезу внутрішніх органів плода, що проявляються дисбалансом чітко детермінованої просторової структури тканин. В основі дисбалансу лежить порушення адгезії, міграції, проліферації клітин, міжклітинних та клітинно-мариксних взаємовідносин. Роль імунних механізмів, що здійснюють контроль за диференціюванням та дозріванням клітин всього організму в умовах внутрішньоутробного антигенного навантаження вивчена недостатньо. У зв'язку з частими епідеміями грипу забезпечується проведення вакцинації вагітних жінок для профілактики грипу, за наявності необхідної кількості вакцини. Альтернативний вплив антигенного навантаження вірусом грипу на морфогенез оболонки глотки, а саме носової її частини залишається вивченим недостатньо, що є актуальним питанням. Виявлення залишків β -D-галактози та N-ацетил-D-галактозаміну лежить в основі молекулярних механізмів розпізнання мононуклеарними фагоцитами чужорідних для зрілого органа макромолекул, пов'язаних з поверхністю патологічно змінених клітин. Рецептори до лектину сої відносно мало поширені в складі зрілих тканин. Зміна вуглеводного компонента мембранного і цитоплазматичного рецепторного апарату клітин може призводити до необоротних морфофункціональних порушень. Слизова оболонка глотки є одним з перших бар'єрів на шляху антигена, тому вивчення вуглеводного компонента її клітин є першочерговим кроком при дослідженні імунобіологічних бар'єрів та механізмів неспецифічного імунного захисту. Вивчення процесів глікозилування дозволяє судити не тільки про ступінь диференціювання імунокомпетентних клітин, а й про рівень їх функціональної активності та здатності до міграції, а значить, і про імунологічної резистентності організму в цілому. Мета роботи: встановити динаміку SBA^+ - лімфоцитів підслизової основи слизової носової частини глотки щурів після внутрішньоплідного введення антигену. Об'єкт дослідження – глотка 135 білих лабораторних щурів. Тварин було розділено на 3 групи: I – інтактні, II – експериментальна, на 18 добу внутрішньоутробного розвитку тваринам введено антиген внутрішньоплідно за методом Волошина М.А.[Патент, 2011], III – контроль, тваринам на 18 добу внутрішньоутробного розвитку введено фізіологічний розчин. Як антиген використано спліт-вакцину Ваксігріп інактивовану рідку. Матеріал фіксували у рідині Буена. Гістологічну обробку матеріалу проводили стандартним методом. Для виявлення залишків N-ацетил-D-галактозаміну використовували лектин сої за стандартною методикою. За допомогою кількісного метода С.Б. Стефанова з використанням модифікаційної сітки Автанділова на умовній одиниці площі 5000 μm^2 при імерсійному збільшенні мікроскопа визначили кількість SBA^+ -лімфоцитів підслизової основи слизової оболонки носової частини глотки щурів. Отримані результати та їх обговорення. Кількість лімфоцитів протягом досліджуваного періоду змінюється хвилеподібно. У новонароджених інтактних тварин кількість SBA^+ -лімфоцитів становить $1,7 \pm 0,21$ на у.о.п, а у тварин експериментальної групи їх вміст дещо менший та становить $1,3 \pm 0,2$ на у.о.п. У антигенпремійованих тварин було виявлено поступове збільшення кількості SBA^+ -лімфоцитів до 14 доби ($3,0 \pm 0,15$ на у.о.п. проти $2,7 \pm 0,19$ на у.о.п. у тварин інтактної групи, різниця статистично вірогідна), з поступовим зменшенням до 45 доби. На 90 добу різниця між показниками тварин всіх груп майже нівелюються. Результати тварин інтактної та контрольної групи не мають статистично вірогідної різниці протягом всього періоду спостереження. Антиген вірусної природи є специфічним подразником для імунної системи, тому його введення призводить до збільшення кількості лімфоцитів і оболонках різних органів, які, у свою

чергу, спричиняють морфогенетичний вплив на тканини [Волошин, 2006]. Висновок: внутрішньоутробне антигенне навантаження призводить до збільшення кількості SBA⁺ - лімфоцитів підслизової основи слизової носової частини глотки щурів.

Список використаної літератури

1. Волошин Н.А. Внутриутробная антигенная стимуляция как модель для изучения симптомокомплекса висцеромегалии / Н.А. Волошин, Е.А. Григорьева, М.С. Щербаков // Таврический медико-биологический вестник. – 2006. – Т.9, №4. – С. 57-59.

2. Пат. 63020 Україна, МПК G09B 23/28 (2006.01). Спосіб моделювання внутрішньоутробної дії антигенів / Волошин М. А., Матвейшина Т. М., Грінівецька Н. В., Бурега Ю. О., Таланова О. С. ; заявник та патентовласник Запорізький держ. мед. ун-т. –№ 2011 02218 ;заявл. 25.02.11 ;опубл. 26.09.11, Бюл. № 18.

ІНДИВІДУАЛЬНА ДИСТАНЦІЯ ОЛЕНЯ ШЛЯХЕТНОГО (CERVUS ELANUS) ПРИ ВИСОКІЙ ЩІЛЬНОСТІ ПОПУЛЯЦІЇ

Матвієнко А.

Науковий керівник: к.б.н. Домніч А.В.
Запорізький національний університет

Дослідження проводилися на території Азово - Сиваського національного природного парку (АСНПП) острів Бірючий. Детально вивчалася поведінка оленя шляхетного а саме індивідуальна дистанція між особинами різних вікових груп. Спостереження велися посезонно (літо 2016 - весна 2017) в середній частині острова з вишки висотою 8м. Для вивчення поведінки на великій відстані використовувались біноклі 12X60 і підзорна труба 20X40. При цьому кожні дві години фіксувалися погодні умови в тому числі температура повітря, швидкість вітру і наявність опадів. Розміщення стад, груп і одиноких особин кожену годину наносилось на картосхему. Картосхема розроблена з детальними орієнтирами (стовпи, дороги, стоги сіна і ін.) площею 250га. Відмічаємо що, на острові Бірючий одна з найвищих щільностей оленів в Європі які мешкають в природних умовах, а саме 130 оленів на 1000га (Домніч 2015). Як відмічає Баскин Л.М. (1976) виділення певних типів дистанцій: індивідуальної, видової, стадної - відображає той факт, що у кожного виду тварин існують найбільш сприятливі відстані, на яких їм зручніше здійснити ту або іншу активність. Це пов'язано як з морфологією, сприйняттям органів відчуття, розвитком органів сигналізації, так і з умовами формування поведінки. Індивідуальну дистанцію в 5-15м для молочної худоби визначив Phillips (1999). Якщо порівнювати індивідуальну дистанцію різних видів ратичних, у всіх видів вона дорівнює 3-5 корпусів (Баскин, Чикурова 2014). Нами визначалась індивідуальна дистанція окремо для самок і самців, а також між різними віковими групами тварин (subadultus, adultus, juvenis). За період дослідження була визначена індивідуальна дистанція для 77 дорослих самців та 46 самців subadultus, 211 дорослих самок та 51 самки subadultus і 16, juvenis. Визначення індивідуальної дистанції вивчалось під час жирування тварин. Індивідуальна дистанція для дорослих самців у літній період при жируванні (n=24) стада (одинокі особини не зустрічались) дорівнює 13±7м. Для самців subadultus цей показник дорівнює 16±5м. В осінній період який характеризується розмноженням оленів (гін) дистанція для самців практично не змінюється 12±6м але слід відзначити що, 44 зустрічених самців 17 були одинаки. Весною індивідуальна дистанція для дорослих самців дорівнює 18±9м тобто самці тримаються на більшій відстані від самок ніж у інші пори року. Для дорослих самок індивідуальна дистанція у різні про року не відрізняється і дорівнює 9±5м, але слід відзначити що, у період вагітності із